

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Havlíčkův Brod 31. 10. 2013
čj. SRS 059161/2013

Oblastní odbor SRS
Smetanovo nám. 279
580 01 Havlíčkův Brod

Zpráva č. 19 oblastního odboru HAVLÍČKŮV BROD o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 23. 9. – 27. 10. 2013

1. Počasí

Od začátku sledovaného období docházelo k postupnému ochlazování. Maximální denní teplota klesla z hodnot kolem 15 °C až na 10 °C. Ranní minima spadla v tomto období i pod bod mrazu. Poté se ráz počasí ustálil a prakticky až do konce období převládalo typické podzimní počasí. Během následujících dvou týdnů se pohybovaly denní maxima okolo 10 °C a ranní mrazíky byly zaznamenány pouze ojediněle. Úplný závěr byl ve znamení návratu babího léta, kdy denní teploty běžně atakovaly 20 °C. V některých dnech dokonce neklesla minima nočních teplot pod 10 °C. Úhrn srážek dosáhl úrovně dlouhodobého průměru, na některých lokalitách jej i lehce převýšil.

Výskyt škodlivých organismů a poruch

V tomto období byla dokončena sklizeň brambor. Výnosy byly poznamenány nepříznivým průběhem počasí během vegetace, což způsobilo menší nárůst hlíz. Snížení výnosů bylo rozdílné podle odrůd a stanoviště /odhad je cca 25%/. Zhruba stejný výpadek byl zaznamenán při sklizni kukuřice na siláž. Důvodem byl nejen menší nárůst rostlinné hmoty, ale i vyšší ztráty při sklizni způsobené „přilehnutím“ rostlin v důsledku silných větrů během vegetace.

Porosty řepky ozimé založené v agrotechnickém termínu jsou velmi pěkné /lokálně až přerostlé/ a na většinu ploch byly aplikovány morforegulátory. Pouze při pozdějším termínu setí došlo k problémům se vzcházením a byly zaznamenány i zvýšené výskyty některých škůdců.

OBILNINY

Plochy oseté ozimými dobře vzešly a většina z nich je ošetřena proti plevelům.

PŠENICE OZIMÁ (RF 10–13 BBCH)

(první list vystoupil z koleoptile – fáze 3. listu: 3. list rozvinutý)

Většina rozborů odebraných vzorků na výskyt viróz byla negativní, pouze ve vzorku výdrolu z okresu Chrudim /lokalita Lukavice/ byla laboratorně potvrzena **virová zakrslost pšenice (Wheat dwarf virus)**.

Na nově založeném porostu v okrese Hradec Králové /lokalita Lhota pod Libčany 14.10./ byl zjištěn první výskyt **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)**.

Po celé sledované oblasti byly zjišťovány při smýkání převážně slabé výskyty **kříška polního (*Psammotettix alienus*)**. Pouze v okresech Havlíčkův Brod /lokalita Havlíčkova Borová 16.10./ a v okrese Jičín /lokalita Drahoraz 10.10./ byl zaznamenán výskyt střední.

V okrese Pardubice /lokalita Přelouč 23.10./ byl zjištěn první výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)**.

JEČMEN OZIMÝ (RF 11-23)

(fáze 1. listu: 1. list rozvinutý – třetí odnož viditelná)

První slabý výskyt **sít'ovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byl hlášen z okresu Trutnov /lokalita Bílé Poličany 23.10./.

Na stejné lokalitě byl zaznamenán i první slabý výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)**.

Silný výskyt **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** byl zjištěn v okrese Pardubice /lokalita Staré Čívce 1.10./ a střední v okrese Hradec Králové /lokalita Dobřenice 22.10./.

V okrese Trutnov /lokalita Bílé Poličany 23.10./ byl zjištěn první silný výskyt dospělců **křísků (*Macrosteles* spp.)**.

V okrese Jičín /lokalita Valdice 18.10./ byl zjištěn slabý výskyt **dřepčků (*Phyllotreta* spp.)** na okrajích pozemků.

V okrese Trutnov /lokality Křižanov, Slatina nad Úpou a Litoboř 21.10./ bylo zaznamenáno lokálně silné poškození porostů **bzunkou ječnou (*Oscinella frit*)**.

První výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** byl hlášen z okresu Pardubice /lokalita Staré Čívce 23.10./.

KUKUŘICE (RF 89-99)

(plná zralost: zrna ztvrdlá a lesklá: asi 75% sušiny v zrna – sklizňová zralost- plodina sklizena)

Upozorňujeme na skutečnost, že pěstitelé kukuřice nebudou moci od 1. prosince 2013 používat osivo namořené proti larvám bázlivce kukuřičného (DVV) neonikotinoidními přípravky obsahujícími účinné látky klothianidin, thiamethoxam nebo imidaklopid. Konkrétně se pak jedná o přípravek Cruiser 350 FS (thiamethoxam) a v zahraničí povolené insekticidní mořidlo Poncho 600 FS (klothianidin). V současné době však nejsou povolena žádná jiná mořidla proti larvám bázlivce kukuřičného. Tento stav je důsledkem zákazu Evropské komise ohledně používání a prodeje osiva, které bylo ošetřeno přípravky s těmito účinnými látkami. Bližší info viz tisková zpráva SRS:

http://eagri.cz/public/web/srs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2013_evropska-komise-zakazala-pouzivat-a.html

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 13-19 BBCH)

(3. pravý list vyvinutý – 6 až 9 a více listů vyvinuto)

První výskyty **fómového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** byly pozorovány v okresech Náchod /lokalita Spy 16.10./, Pardubice /lokalita Přelouč 9.10./, Rychnov nad Kněžnou /lokalita Kršice 23.10./, Svitavy /lokalita Hradec nad Svitavou 15.10./ a Žďár nad Sázavou /lokalita Nové Sady 11.10./.

V okrese Hradec Králové /lokalita Kratonohy 16.10./ byly zaznamenány první slabé výskyty housenic **pílatky řepkové (*Athalia rosae*)**.

Ve většině okresů sledované oblasti byl pozorován slabý nálet imág **dřepčika olejkového (*Psylliodes chrysocephala*)**, pouze v okrese Havlíčkův Brod /lokality Česká Bělá, Havlíčkova Borová, Lípa, Kochánov a Šlapánov 16.10./ byly zaznamenány výskyty střední až silné.

V okrese Jičín /lokalita Úlibice 8.10./ bylo zjištěno slabé až střední poškození listů **VRTALKOU ZELNOU (*Phytomyza rufipes*)**, dále v totéž okrese /lokalita Jičíněves 22.10./ bylo zjištěno ohniskové poškození listů housenkami **MŮROVITÝCH (*Noctuidae spp.*)**.

V okresech Pardubice /lokalita Přelouč 23.10./ a Trutnov /lokalita Bílé Poličany 23.10./ byly na listech zjištěny silnější výskyty housenek **ZÁPŘEDNÍČKA POLNÍHO (*Plutella xylostella*)**.

Larvy **KVĚTILKY ZELNÉ (*Daelia radicum*)** na kořenech byly pozorovány v okrese Trutnov /lokalita Bílé Poličany 23.10./ a larvy **VRTALEK (*Agromyzidae*)** byly zjištěny okrese Pardubice /lokalita Přelouč 23.10./.

Lokálně silné poškození vzcházející řepky žírem **SLIMÁČKŮ (rod *Deroceras sp.*)** bylo zaznamenáno v okresech Havlíčkův Brod /lokality česká Bělá, Kochánov a Kožlí 18.10./ a Pardubice /lokalita Semín/.

Lokálně až střední výskyty **HRABOŠE POLNÍHO (*Microtus arvalis*)** byly hlášeny z okresu Svitavy /lokalita Janov/ - především na pozemcích bez provedení orby.

PASTVINY, LOUKY, TTP

V okrese Svitavy byly v porostech jetelovin pozorovány v nižších polohách plošně, ve středních a vyšších polohách místy střední výskyty **HRABOŠE POLNÍHO (*Microtus arvalis*)**. Silné výskyty pouze ojediněle – např. PB Strakov.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 87 – 95 BBCH)

(sklizňová zralost – 50% listů zbarveno)

V okrese Jičín /lokalita Miletín-Polšt' 30.9./ byl zjištěn a laboratorně potvrzen první výskyt **MONILOVÉ SPÁLY NA JABLONÍCH (*Monilinia laxa*)**, v jarním období při kvetení příznaky podobné jako při moniliové spále višní.

HRUŠEŇ (RF 87 - 95 BBCH)

(sklizňová zralost – 50% listů zbarveno)

V okrese Pardubice /lokalita Svinčany/ byl na plodech laboratorně potvrzen výskyt **moniliniové hniloby plodů hrušně (*Monilinia fructigena*)**.

Peckoviny

SLIVOŇ (RF 92-95 BBCH)

(listy se počínají zbarvovat – 50% listů zbarveno)

V okrese Jičín /lokalita Lužany 30.9./ byl na listech slivoní zjištěn a laboratorně potvrzen výskyt **virových neštovic slivoně (*Plum pox virus PPV*)**.

Na stejné lokalitě byla zaznamenána přítomnost **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** a **hálčivce višňového (*Aculus fockeui*)**.

Ohniskový silný výskyt **rzivosti slivoně (*Tranzschelia discolor*)** na listech byl zjištěn v okrese Hradec Králové /lokalita Těchlovice 11.10./.

OSTATNÍ

PAŽITKA POBŘEŽNÍ PRAVÁ

V okrese Jičín /lokalita Cholenice 17.10./ byl potvrzen diagnostickou laboratoří výskyt **hád'átka zhoubného (*Ditylenchus dipsaci*)** ve vzorku semene sklizené pažitky.

Za oblastní odbor zpracoval: Ing. Jiří Jůzl